

Měsíčník EU aktualit

číslo 139,
duben 2015

strana 2	Události: Island stáhl přihlášku do Evropské unie
strana 6	Sloupek EK: Jak bojovat s daňovými úniky v EU?
strana 8	Drobnohled: Euro v ČR stále jen s pozitivním výhledem
strana 9	Hlavní téma: Energetická unie – bezpečnější Evropa?
strana 15	Seznamka: Globální Evropa

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012

EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička

manažer EU Office

+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev

ředitel úseku Poradenství

+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Evropská
komise

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

ačkoliv tento úvodník a více méně celý Měsíčník zpracováváme první dubnový den, žádné apřílové žertíky od nás nečekejte. Nadále zůstáváme vysoce seriózním médiem a i nejpodivnější zprávy – jako například hned první zpráva v rubrice Události popisující nový sociální program v Řecku v objemu 200 milionů eur – Vám pouze zprostředkováváme a s jejich obsahem nemáme nic společného.

Tak dobře, začněme Řeckem. Již více než dva měsíce po volbách je situace stále více zamotaná a pravděpodobnost tzv. Grexitu, tedy odchodu Řecka z eurozóny, narůstá. Ministerská sestava pod vedením premiéra Alexise Tsiprase stále nechce přiznat, že drtivá většina předvolebních slibů byly neuskutečnitelné vzdušné zámky. V tvrdé diplomatické bitvě Řecko tahá za kratší konec a v médiích se již spekuluje, zda mu dojdou finanční prostředky v řádu jednotek dnů či týdnů. Jak se bude situace vyvíjet dál? Raději nebudu spekulovat. Vzhledem k turbulentní situaci může být v době, kdy čtete tento úvodník, již vše úplně jinak, než nyní na přelomu března a dubna.

Tématu eura se týká i rubrika Drobnohled. Tentokrát do ní přispěl národní koordinátor pro zavedení eura v ČR profesor Oldřich Dědek, který mimo jiné působil i jako viceguvernér České národní banky. Přesný termín našeho vstupu do eurozóny v článku sice nevyčtete, ale určitě stojí za přečtení, naleznete ho na straně 8.

Malá revoluce se odehrává na trhu s mlékem. Od 1. března 2015 přestávají v Unii po 31 letech platit kvóty na objem jeho produkce. Opatření znamená návrat tržních principů do sektoru výroby mléka a pro nás závislé na mléku a mléčných výrobcích snad i snížení cen našich oblíbených pochoutek.

Velká revoluce se chystá v energetice pod pláštěm Energetické unie. A co čeká „závisláky“ na elektrické energii, resp. elektrických spotřebičích nejrůznějšího druhu? Zlevnění nákladů na elektřinu se asi nedočkáme, nicméně dodávky by měly být bezpečnější, energie by měla být čistší a bude se více šetřit. Podle poslední podoby projektu, který má v evropské exekutivě na starosti místopředseda Komise Maroš Šefčovič, by struktura energetického mixu měla zůstat v národní kompetenci. Více informací v našem hlavním tématu, začíná na straně 9.

Sloupek Evropské komise na straně 6 popisuje balíček daňové transparentnosti, který Brusel předložil v polovině března. Jeho smyslem je zamezit nekalým daňovým praktikám v některých členských státech, ale jak efektivně bude fungovat v praxi, ukáže až budoucnost.

Milí čtenáři, přeji Vám krásné a něžné (zejména pro dámskou část čtenářské obce) Velikonoce a od května se těšte na novinky. Měsíčník dostane po letech nový kabát a vylepšení čekejte i v obsahové části.

Jan Jedlička

Řecko bude dotovat nejchudší 200 milionů eur. - Rozpadu eurozóny v příštím roce se bojí 38 % investorů. Pravděpodobnost, že se eurozóna do 12 měsíců rozpadne, je podle investorů za poslední dva roky vůbec nejvyšší. - V energetické unii má místo i jádro, trvá na svém Česko. - Povinné zavádění obnovitelných zdrojů už nikdy, říká Česko k energetické unii. - Konec mléčných kvót v Evropské unii - k 31. březnu 2015 přestávají platit.

POLITIKA

Řecko bude dotovat nejchudší 200 mil. eur

Řecká vláda předložila 3. března návrh zákona o řešení tzv. „humanitární krize“, kterou Řecko podle nové levicové vlády premiéra Alexise Tsiprase právě prožívá. Zákon zahrnuje dotace na elektřinu, bydlení a jídlo pro nejchudší vrstvy řeckých obyvatel. Jak je v textu nové legislativy uvedeno, zákon má zajistit přístup k základním potřebám těm občanům, kteří se kvůli úsporným opatřením a hospodářské krizi ocitli v ekonomických a sociálních problémech.

Vládní návrh zákona například počítá s **obnověním připojení elektřiny v sociálně nejslabších domácnostech** do konce roku 2015. Přednost budou mít dlouhodobě nezaměstnaní a rodiny s malými dětmi. Okolo 300 tisíc Řeků má podle návrhu dostat stravenky na jídlo a na 30 tisíc domácností obdrží příspěvek na nájemné ve výši 220 eur měsíčně. Celkové náklady vyplývající ze zákona řečtí představitelé odhadují na 200 milionů eur.

Řecká vláda by měla představit další návrhy zákona například o poskytování pobídek pro dlužníky, kteří by poté měli splatit své dluhy v rámci daňových a penzijních fondů. Atény doufají, že se jim tímto krokem podaří vyrovnat prudký pokles příjmů z daní. Nové zákony jsou první vlašťovkou v přijímání reform, ke kterým se Řecko na konci února zavázalo výměnou za **prodloužení finanční pomoci** od evropských věřitelů. Naplánované reformy se kromě řešení „humanitární krize“ zaměřují i na boj s daňovými úniky, korupcí, pašováním pohonných hmot a tabáku, nebo změny na trhu práce.

Záchranný program, v rámci kterého muselo Řecko velmi ustupovat, byl prodloužen pouze o **čtyři měsíce**. Další osud země v rámci eurozóny proto zatím není jasný a vyjednávání mezi oběma stranami budou i nadále pokračovat.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/recko-bude-dotovat-nejchudsi-200-miliardami-eur-012502>

<http://www.euractiv.com/sections/euro-finance/greece-pass-anti-austerity-bill-312603>

Rozpadu eurozóny v příštím roce se bojí 38 % investorů

Eurozóna ve stávající podobě má na mále. Jejeho **rozpadu** během následujícího roku **se obává 38 % investorů**, jejichž názory zpracoval pravidelně zveřejňovaný sentix Euro Break-Up Index (EBI).

Ke konci února se ho zúčastnilo **980 firem či individuálních investorů**. Investory neuklidnila ani nedávná dohoda s Řeckem, kdy mezinárodní věřitelé souhlasili s prodloužením záchranného programu pro Athény o čtyři měsíce.

Pravděpodobnost, že se eurozóna do 12 měsíců rozpadne, je tak podle investorů **za poslední dva roky vůbec nejvyšší**. Ještě v lednu letošního roku v její rozklad věřilo 24,3 % oslovených.

Největší obavy měli investoři v červenci 2012, index tehdy ukazoval 73 %. Přesně o dva roky později dosáhl index nejnižších hodnot, a to 7,6 %.

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/rozpadu-eurozony-do-12-mesicu-se-boji-38-investoru-012498>

<https://www.sentix.de/index.php/en/sentix-Euro-Break-Up-Index-News/grexit-more-probable-despite-new-programme.html>

ENERGETIKA A DOPRAVA

V energetické unii má místo i jádro, trvá na svém Česko

České ministerstvo průmyslu v současnosti považuje jádro za **nejvýznamnější nízkouhlíkový zdroj** energie, a jeho efektivní využití je prioritou.

Od toho se odvíjí i český pohled na vznikající energetickou unii EU. Jedním z jejích pilířů je právě přechod k nízkouhlíkové ekonomice a Česko si chce pohlídat, že se za tímto cílem nebude skrývat závazek pro využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE). Rovněž Polsko, Slovensko a Maďarsko požadují, aby mezi nízkouhlíkovou ekonomikou a obnovitelnou energií nebylo rovnítko.

Visegrádské země dlouhodobě žádají, aby evropská energetická a klimatická politika respektovala právo členských států na **vlastní složení energetického mixu**. Zdůrazňují také technologickou neutralitu, která má zajistit, že žádný zdroj energie nebude preferován na úkor jiných.

Na jaderné energii se ale členské státy střetly. Vznikl totiž spor, zda má mít jádro nárok na podporu z veřejných peněz. Dle německého spolkového ministra hospodářství a energetiky Sigmara Gabriela je tato podpora vyloučena, protože se nejedná o žádnou novou technologii.

Německo se v roce 2011 rozhodlo jadernou energii ze svého energetického mixu **zcela vypustit**. Všechny jaderné elektrárny by měly být z provozu vyřazeny do roku 2022 (v současnosti je v provozu 9 jaderných bloků, viz graf níže).

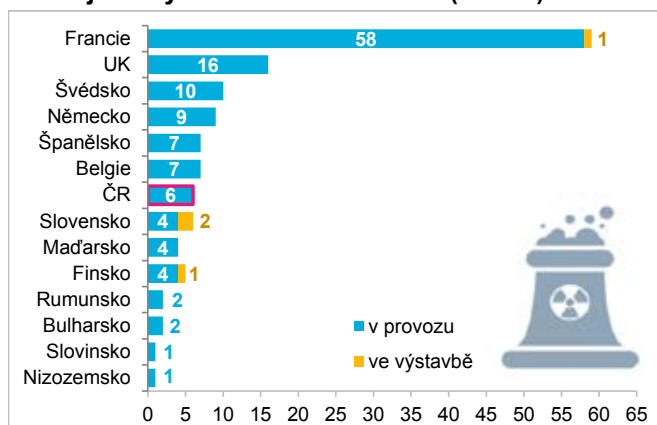
Komise hodlá suverenitu národních energetických mixů ctít, avšak v souvislosti s bezpečností dodávek se na jádro dívá

opatrně a upozorňuje na **nutnost diverzifikovat zdroje**. Již minulý rok Komise vypracovala strategii energetické bezpečnosti v reakci na ruskou agresi na Ukrajině.

Bylo by podle ní dobré, aby palivo pro jaderné reaktory ruské výroby **VVER** vyráběly i západní společnosti. Zatím jedinou takovou firmou je americko-japonský Westinghouse.

Reaktory typu VVER jsou přítom i v české jaderné elektrárně Temelín, které smlouva na dodávky jaderného paliva od ruské společnosti TVEL vyprší v roce 2020. O dodavateli pro další desetiletí by se mohlo již brzy rozhodovat v novém tendru.

Počet jaderných bloků v zemích EU (1/2015)

Zdroj: European Nuclear Society; pozn.: ve státech EU, které v grafu nejsou uvedeny, jaderné elektrárny nejsou využívány

<http://www.euractiv.cz/energeticka-unie-000239/clanek/v-energeticke-unii-ma-sve-misto-i-jadro-trva-na-svem-cesko-012528>

<http://www.mpo.cz/zprava156493.html>

Povinné zavádění obnovitelných zdrojů už nikdy, říká Česko k energetické unii

Zakládadlo evropské klimaticko-energetické politiky zní „**governance**“. Pod anglickým slovem pro „vedení“ nebo „řízení“ se skrývá systém, který má sledovat, jak jednotlivé členské státy přispívají k plnění evropských cílů. Měl by také vést k hlubší spolupráci v energetických otázkách.

Při správném nastavení může takový systém členskými zemím **zjednodušit práci** s podáváním informací, které po nich Komise žádá. Straší ovšem státy a firmy, které se obávají závazků ke zvyšování podílu obnovitelných zdrojů v energetice a ke zvyšování energetické účinnosti.

Česko se sice v říjnu přihlásilo ke klimaticko-energetickému balíčku, který obsahuje závazný cíl pro snižování emisí skleníkových plynů a celoevropské cíle pro zvyšování podílu obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti.

Nechce však, aby Evropská komise členskými zemím **předepisovala**, k jakým konkrétním číslům se mají samy zavázat a jak mají těchto cílů dosáhnout.

Podobně jako jiné země si totiž pečlivě střeží právo na výběr vlastního energetického mixu a závazné cíle chápe jako nenápadnou snahu Komise toto právo **částečně omezovat**.

Více informací k energetické unii se dočtete v našem hlavním tématu na straně 9.

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/povinne-zavadeni-obnovitelných-zdroju-uz-nikdy-rika-cesko-k-energeticke-unii-012530>

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Mléčné kvóty v Evropské unii končí po 31 letech

Od 31. března 2015 přestávají po 31 letech v EU platit kvóty na produkci mléka. Kvóty byly zavedeny roku 1984, tedy v době, kdy **výroba v EU daleko předstihovala poptávku**, a režim mléčných kvót byl jedním z nástrojů zavedených k překonání těchto strukturálních přebytků.

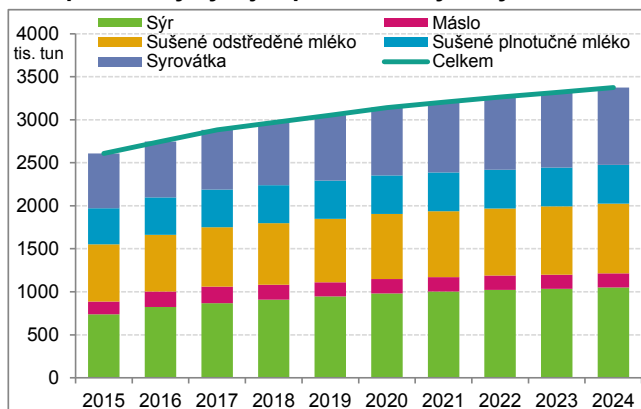
O termínu, k němuž měly být kvóty zrušeny, bylo rozhodnuto již v roce 2003, aby mohli výrobci v EU na rostoucí poptávku pružněji reagovat. Následně bylo rozhodnutí taktéž potvrzeno v roce 2008.

I přes zavedené kvóty se v posledních letech **vývoz mléka a mléčných výrobků z EU zvýšil**. Dle odhadů Evropské komise lze růst exportu mléčných výrobků z EU očekávat i v následujících letech (viz graf níže).

Rovněž lze očekávat **mírné snížení ceny mléka**, díky tomu, že ho na trhu bude k dostání více. Již nyní je ho vlivem ruských sankcí, které vývoz mléčných produktů z EU zakazují, **nadbytek**.

Možným řešením tohoto nadbytku je **export například do Asie**, kde poptávka po mléku roste, což znamená příležitost také pro české mlékárny.

Předpokládaný vývoj exportu mléčných výrobků z EU

Zdroj: Evropská komise

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4694_cs.htm

Island už nadále nestojí o členství v Evropské unii. - Francii a Německu se společná armáda Evropské unie zamlouvá, pro východ EU je prioritou NATO. - Česká republika má prvního generálního advokáta Soudního dvora EU, stal se jím Michal Bobek. - Brusel hodnotil soudnictví v EU. Za podprůměrnou považuje Evropská komise Českou republiku v oblasti toho, jak je v zemi vnímána nezávislost soudů.

ROZŠÍŘENÍ

Island stáhl přihlášku do Evropské unie

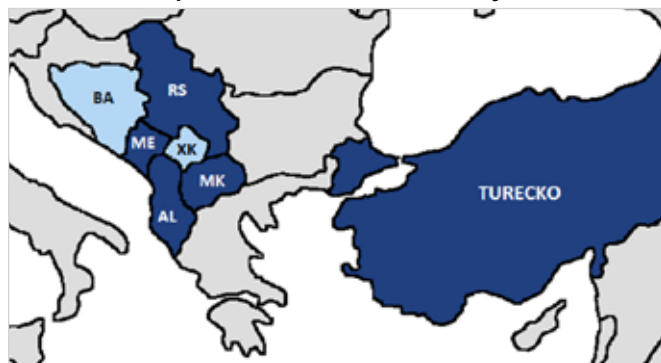
Island už nadále nestojí o členství v Evropské unii. Stažení žádosti o vstup do EU oznámil **12. března** islandský ministr zahraničí Gunnar Bragi Sveinsson. „Zájmů Islandu dosáhneme lépe, když budeme stát mimo Evropskou unii,“ napsal ministr zahraničí současné středopravé euroskeptické vlády na své webové stránce.

Žádost podala islandská vláda v roce 2009 v důsledku finanční krize. Bývalý kabinet sociální demokracie v členství viděl **naději na stabilizování** hospodářské situace ostrova. V roce 2013 se však do čela státu dostalo současné středopravé vedení Pokrokové strany a Strany nezávislosti, které okamžitě vyjednávací proces s Evropskou unií **pozastavilo a rozpustilo** i vyjednávací tým.

Od nástupu nové vlády se diskuse vedly pouze o tom, zda ponechat tento proces „pozastavený“, nebo zda přihlášku zcela stáhnout. Současně se řešila **možnost referenda** o tom, zda by Island ve vyjednávání měl vůbec pokračovat. Referendum požadovali hlavně samotní občané, kteří kvůli tomu loni uspořádali i demonstrace v centru Reykjavíku. Podle posledních průzkumů veřejného mínění však **zájem o členství v EU začal náhle upadat**. Většina islandské veřejnosti je **proti** vstupu do EU, zároveň však velká část obyvatel souhlasí s pokračováním ve vyjednávání.

Proti stažení žádosti okamžitě vystoupila opoziční sociální demokracie, která si stěžuje hlavně na to, že současná vláda rozhodla bez souhlasu většiny v parlamentu.

Kandidátské a potenciální kandidátské státy

■ Kandidátská země ■ Potenciální kandidátská země

Zdroj: Evropská komise; pozn.: Kandidátské země (v závorce uveden rok přiznání kandidátského statusu zemi) – Albánie (2014), Bývalá jugoslávská republika Makedonie (2005), Černá Hora (2010), Srbsko (2012) a Turecko (1999); Potenciální kandidátské státy – Bosna a Hercegovina, Kosovo

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/island-stahl-prihlasku-do-eu-bod-zlomu-to-ale-neni-012524>

<http://www.mfa.is/news-and-publications/nr/8377>

VNĚJŠÍ VZTAHY

Francii a Německu se společná armáda EU zamlouvá, pro východ EU je prioritou NATO

Vytvořit jednotnou evropskou armádu, která by byla schopná čelit ruské agresi a která by měla **posílit postavení EU** ve světě, je myšlenka, kterou představil předseda Evropské komise na počátku března. Odezvy z členských států Evropské unie se různí, většina se však v oblasti obrany Evropy stále dívá směrem k Severoatlantické alianci. Ani **názory** politiků v České republice **nejsou stoprocentně jednotné**, většina ale považuje za **jádro evropské bezpečnosti NATO**. Podobný názor zastává i Slovensko.

Razantnější je v tomto **Polsko**, které **v brzké vytvoření společné evropské armády nevěří**, a ani by si takový scénář nepřálo. Polsko spíše upřednostňuje posílení evropských bezpečnostních kapacit v rámci NATO nebo zvýšení počtu společných vojenských cvičení. Junckerův návrh vyvolal obavy i v Rumunsku.

Přestože Juncker ve východní Evropě nenašel mnoho zastánců, jeho **návrh podpořila Francie a Německo**, které na rozdíl od východoevropských zemí vnímá současná bezpečnostní rizika spíše jako hnací sílu pro vybudování společné armády, než jako jeho překážku. Ač jsou německá kancléřka Angela Merkelová i německý ministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier pro vytvoření armády Evropské unie, myslí si, že to je uskutečnitelné až v dlouhodobém horizontu. Nejprve je totiž důležité, aby byl návrh prodiskutován na unijní úrovni.

Francie, která je **dlouhodobým příznivcem** prohlubování společné obranné politiky v Evropě, jednoznačně Junckerův návrh podpořila.

Zcela **opačný názor** již tradičně zastává **Velká Británie**, dle které je obrana národní odpovědností a ne odpovědností Evropské unie.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/francii-a-nemecku-se-spolecna-armada-eu-zamlouva-pro-vychod-eu-je-stale-priorita-nato-012556>

http://eeas.europa.eu/csdp/index_en.htm

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

ČR má prvního generálního advokáta Soudního dvora EU, stal se jím Michal Bobek

Česko může slavit. Poprvé od svého vstupu do EU v roce 2004 bude mít **vlastního generálního advokáta** Soudního dvora EU. Profesor evropského práva Michal Bobek, jehož kandidaturu na začátku roku schválila vláda, totiž **uspěl při slyšení** před unijním Výborem expertů.

Michal Bobek v současné době působí jako řádný **profesor evropského práva** na College of Europe v belgických Bruggách a také jako výzkumný pracovník Institutu evropského a srovnávacího práva při Právnické fakultě Univerzity v Oxfordu.

Funkce generálního advokáta, který musí být **nestranný a nezávislý**, je významná, protože soudu předkládá odůvodněné návrhy rozhodnutí. Jeho **posudky jsou veřejné** a soud se jimi zpravidla řídí.

Bobkovo **jmenování musí** po kladném stanovisku Výboru expertů ještě **potvrdit** Mezivládní konference členských států na úrovni Stálého zastoupení při EU. Bobek **započne** své šestileté **funkční období** s největší pravděpodobností **v říjnu** letošního roku.

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/cr-ma-sveho-prvniho-generalniho-advokata-soudniho-dvora-eu-stal-se-jim-michal-bobek-012555>

Brusel hodnotil soudnictví v EU, ČR patří mezi slabší průměr

Kvalitní a nezávislé soudnictví je podle Evropské komise jedním ze základních předpokladů pro udržitelný hospodářský růst v EU. Brusel proto již třetí rok v řadě hodnotí soudní systémy členských států a zjištěné poznatky využívá jako podklad pro doporučení, které odesílá zemím v rámci tzv. evropského semestru.

Zatím poslední **srovnávací přehled** představila **9. března** na tiskové konferenci česká eurokomisařka pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a rovnost žen a mužů Věra Jourová.

Komise si při hodnocení všimla **několika kritérií**. Kromě klíčových ukazatelů, jako jsou účinnost, kvalita a nezávislost

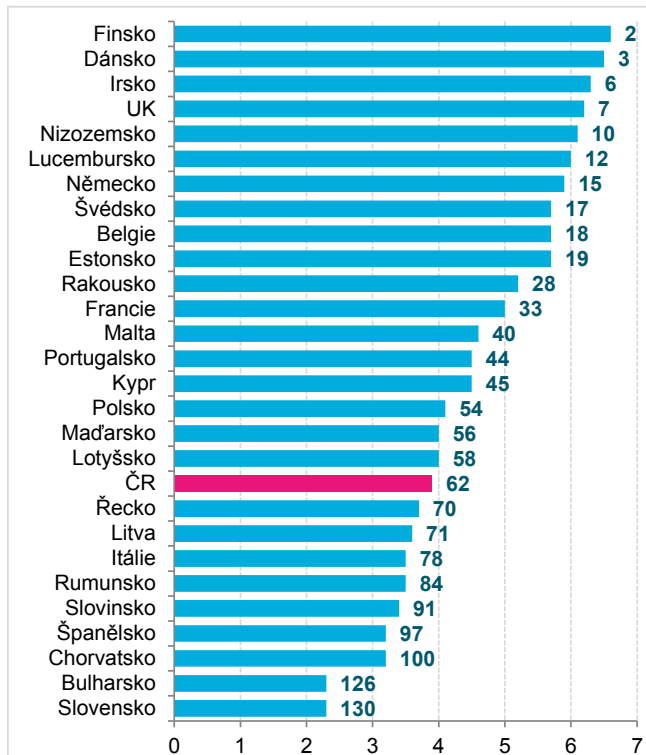
soudnictví, se zaměřila například i na využívání alternativních metod řešení sporů, komunikační politiku soudů či zastoupení žen mezi soudci z povolání.

Komisařka Jourová uvedla, že členské státy zapracovaly na zvýšení efektivity soudních systémů, ale i přesto mezi některými z nich **přetrvávají mezery**. Země se rovněž **zlepšily** ve využívání informačních a komunikačních technologií a snaží se více vzdělávat své soudce o právo EU nebo právním řádu jiných členských států.

Česká republika si vede ve srovnání s ostatními členskými státy „průměrně“. Přidat by měla zejména v lepším využívání ICT, a to jak v interní práci soudů, tak v komunikaci s občany. Za **podprůměrnou** považuje Evropská komise Českou republiku v oblasti vnímání **nezávislosti soudů** v zemi (viz graf). Ukazatel vyjadřuje, do jaké míry je nezávislost soudů v dané zemi ovlivněna členy vlády, občany či firmami (1= zcela ovlivněna, 7= zcela nezávislá). Čísla u jednotlivých sloupců udávají celkové pořadí ze **144 hodnocených zemí světa**.

Česko je v této kategorii **desáté nejhorší**. Na **posledním místě** se pak umístilo **Slovensko**.

Nezávislost soudů v EU za období 2014-2015

Zdroj: World Economic Forum - The Global Competitiveness Report 2014-2015

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/brusel-hodnoti-soudnictvi-clenskych-zemi-cr-radi-mez-prumer-012514>

http://ec.europa.eu/justice/effective-justice/files/justice_scoreboard_2015_en.pdf

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V dubnovém čísle se článek věnuje problematice boje s daňovými úniky v rámci Evropské unie. Dne 18. března předložila Evropská komise balíček daňové transparentnosti. Hlavním cílem předložených návrhů je znovu propojit daně s reálnou ekonomikou v místě, kde zisky vznikají, a zamezit tak nekalým daňovým praktikám.

JAK BOJOVAT S DAŇOVÝMI ÚNIKY V EU?

V době, kdy mnohé členské státy EU potřebují **využívat své rozpočtové prostředky** pro stimulaci růstu a investic, jsou daňové úniky zásadním problémem.

Nejenže národní **rozpočty přicházejí o cenné zdroje**, ale současně dochází k podkopávání morálních zásad a k nerovné konkurenci mezi těmi podniky, jež daně platí, a těmi, jež se jim vyhýbají složitou daňovou optimalizací do zahraničí.

Sledovat komplexní finanční přesuny mezi dceřinými společnostmi napříč zeměmi EU a následně mimo EU do daňových rájů je pro jednotlivé daňové úřady zemí EU **téměř nemožné**. Současná evropská legislativa navíc **nedisponuje dostatečnými prostředky**, jak účinně daňovým únikům zabránit.

I proto **18. března předložila Evropská komise** balíček **daňové transparentnosti**. Hlavním cílem předložených legislativních návrhů je **znovu propojit daně s reálnou ekonomikou** v místě, kde zisky vznikají, a tím zamezit nekalým daňovým praktikám.

Klíčovým opatřením je zavedení povinné automatické výměny informací mezi členskými státy, pokud jde o jejich daňová rozhodnutí s přeshraničním dopadem.

Členské státy tak budou mít k dispozici informace, které jim **umožní zaměřit** se na ty společnosti, které se snaží vyhýbat poctivému placení svého dílu daní.

Daňové rozhodnutí lze definovat jako zdanění specifické situace nebo případu, ve kterém se nachází jeden konkrétní podnik nebo jedna konkrétní osoba. Jde o legální postup, který nabízí každému daňovému poplatníkovi právní jistotu a transparentnost o tom, jak bude jeho daň v souladu s platnými normami vypočtena. **Daňová rozhodnutí proto nejsou sama o sobě problémem** – mnoho států je běžně používá.

Problém nastává až tehdy, když daňová rozhodnutí **vytvářejí preferenční systém** pro vybrané podniky a podporují agresivní praktiky daňového plánování s cílem daním se vyhnout.

Například nízká daň pro právnickou osobu v jednom státě může vést firmy k tomu, že si v jeho jurisdikci formálně zřídí administrativní centrum, ačkoliv samotná hospodářská činnost, zisky a tudíž i daňová povinnost vzniká v jiném státě.

Podle současné legislativy je **výměna informací** o daňových rozhodnutích **prakticky dobrovolná** a je pouze na členském státě, zda svá daňová rozhodnutí považuje za relevantní pro ostatní státy či nikoliv. Z prvních souhrnných statistik za rok 2014 vyplývá, že jen velmi **málo daňových rozhodnutí** je mezi státy EU skutečně **sdíleno**.

Evropská komise proto očekává, že zavedení povinné výměny informací o všech daňových rozhodnutích, která

mají přeshraniční dopad, významně zamezí nekalým daňovým praktikám.

Podle návrhu budou členské státy muset **každé tři měsíce posílat** zabezpečeným emailovým systémem **několik konkrétních údajů**

ke všem relevantním daňovým rozhodnutím za dané období.

Mezi těmito údaji jsou například **jméno daňového plátce**, krátký **popis daňového rozhodnutí**, země EU, na něž bude mít rozhodnutí dopad, a další. Přijetí informací musí být do sedmi dnů potvrzeno.

A ty členské státy, které mají obavy z dopadů notifikovaného daňového rozhodnutí, si mohou vyžádat další doplňující údaje.

Zásadní změnu by mělo přinést zavedení **společné a jednotné definice** daňového rozhodnutí. Ta pomůže předcházet různým interpretacím a neospravedlněným výjimkám.

Rovněž **administrativní zátěž** by neměla být velká, neboť navržený systém sdílení informací o daňových rozhodnutích bude stavět na již existujícím systému pro výměnu informací o danění bankovních úspor a daně z přidané hodnoty. Navíc většina států má již dnes **elektronickou evidenci** daňových rozhodnutí.

O návrhu předloženém v březnu bude nyní rozhodovat Evropský parlament a členské státy EU. Komise doufá, že **k přijetí balíčku dojde do konce roku 2015**, aby mohl vstoupit **v platnost 1. ledna 2016**. Dalším mezníkem bude akční plán pro zdanění právnických osob, který bude předložen do začátku léta 2015.

Ten se zaměří na opatření, která by zajistila **spravedlivější a účinnější zdanění** podniků v rámci jednotného trhu, včetně společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob.

Daňová **transparentnost je prioritou** Evropské komise již více než deset let. Poprvé zavedla automatickou výměnu informací směrnice o zdanění příjmů z úspor v roce 2005. Poté následovala řada opatření včetně série vyšetřování daňových rozhodnutí v roce 2013. Tato vyšetřování momentálně probíhají v Belgii, Nizozemí, Irsku a Lucembursku.

Kroky EU k větší daňové transparentnosti by neměly smysl, pokud by EU současně neprosazovala **stejně principy** na globální úrovni.

I proto předložil předseda EK Jean-Claude Juncker v říjnu 2014 v Brisbane na summitu G20 několik konkrétních doporučení směřujících k větší výměně daňových informací mezi největšími světovými ekonomikami.

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <https://eu2015.lv/>.

Zasedání klíčových institucí EU

1. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
14. 4. – 16. 4. 2015	Riga, Lotyšsko
- Neformální setkání ministrů pro životní prostředí a energetiku	
15. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
16. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
20. 4. 2015	Riga, Lotyšsko
- Neformální setkání ministrů pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele	
20. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
20. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
20. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro vnější záležitosti	
21. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
23. 4. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
24. 4. – 25. 4. 2015	Riga, Lotyšsko
- Neformální setkání ministrů pro ekonomické a finanční záležitosti (ECOFIN)	
27. 4. – 30. 4. 2015	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
7. 5. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro vnější záležitosti	

Zdroj: www.europa.eu, <https://eu2015.lv/>, přístup ke dni 31. 3. 2015

V dubnové rubrice Drobnohled se zaměříme na otázku přijetí eura v České republice. Ke vstupu do eurozóny musí uchazečská země obdržet od evropských institucí pozvánku, jejíž vystavení je podmíněno plněním maastrichtských konvergenčních kritérií. Česká republika neplní pouze jediné kritérium - kurzové. Proč je tedy vstup České republiky do eurozóny prozatím v nedohlednu? Odpověď na tuto otázku naleznete na dalších řádcích.

EURO V ČR STÁLE JEN S POZITIVNÍM VÝHLEDEM

V připravované Koncepci politiky ČR v EU, která vymezuje přístup současné vlády k členství v Evropské unii, nalezneme tuto větu: „Vláda je přesvědčena, že národním zájmem ČR je být součástí hlavního proudu EU, jímž je v současné době eurozóna“.

Okamžitě se proto vtírá otázka, **jaké překážky brání** tomu, aby tento národní zájem začal být bez zbytečných odkladů realizován. Proč v reakci na poznání, že stát mimo eurozónu znamená vydělovat se z hlavního proudu, není vytyčen pevný harmonogram přijetí eura? Pokusme se identifikovat možné důvody, jakož i oblasti, které těmito důvody nejsou.

Ke vstupu do eurozóny musí uchazečská země předně obdržet od evropských institucí pozvánku, jejíž vystavení je podmíněno **plněním maastrichtských konvergenčních kritérií**. Každým rokem je vláda informována, jak si na tom česká ekonomika v tomto ohledu stojí. A nutno říci, že v poslední době uspokojivě.

Neplněno je jediné **kurzové kritérium**, a to nikoli kvůli problémům s prokazováním kurzové stability, ale čistě z důvodu **absentujícího termínu** přijetí eura, jehož vyjasněním česká strana podmiňuje podání přihlášky do kurzového mechanismu ERM II. Můžeme si proto odškrtnout, že otálení s rozhodnutím euro zavést neobjasníme nepřipraveností české ekonomiky dostát požadavkům maastrichtských kritérií.

Je ovšem pravda, že v současnosti se od uchazečské země požaduje mnohem více než pouhé konstatování, že maastrichtská kritéria byla splněna. Konvergenční zprávy si všímají, poučeny zkušenostmi krizového období, celkové makroekonomické kondice, a to s cílem zamezit vstupu zemím, jejichž strukturální problémy by ohrožovaly stabilitu úzce provázané měnové unie.

Nicméně i při tomto úhlu pohledu bychom neobjevili větší zábrany oddalující přijetí eura. Česká republika celkem hladce **prochází**

nově prováděným dohledem nad makroekonomickými nerovnováhami a v rámci evropského semestru jí nejsou adresována závažnější doporučení k nápravě.

Zdroj váhání bychom možná mohli spojovat s oblíbenou **euroskeptickou výtkou**, že dnešní eurozóna je jiná než ta, která existovala při podpisu přístupové smlouvy, zavazující ČR k přijetí eura. Dnešní **zájemci o vstup do eurozóny musejí finančně přispět** do Evropského stabilizačního mechanismu. Dohled nad velkými bankami musejí předat Evropské centrální bance. Za nadměrné deficity a nerovnováhy jim potenciálně hrozí **peněžité sankce**. Komisi a Radě musejí předkládat návrhy svých národních rozpočtů. Převzít musejí veškeré závazky plynoucí z Fiskální úmluvy.

Jako nečlen eurozóny by ČR těmto povinnostem nepodléhala. Pocit větší svobody a nezhanobené národní suverenity by však z toho mohla mít jediné vláda, které by proti srsti byla každá forma prohlubování a rozšiřování evropské integrace. Nikoli současná vláda, která je ztotožněna s argumentací, že nové prvky vnesené během krize do institucionální architektury eurozóny vytvářejí pro společnou evropskou měnu pevnější základy.

A že z odolnější a důvěryhodnější eurozóny má **bezprostřední prospěch** i česká ekonomika, která je s tímto integračním uskupením propojena mnoha silnými vazbami. Takže ani v tomto bodě neshledáme závažné důvody pro váhání s přijetím eura.

Takže co zbývá? Názory mohou být různé, nicméně v demokratických společnostech svoji váhu vždy mívají hypotézy, které chování politické reprezentace spojují s **náladami voličské základny**. Fakt, že v současnosti je **euru nakloněno** jen o něco více než **20 % české veřejnosti**, je dostatečně výmluvný, aby umožnil pochopit jemné našlapování politiků kolem tohoto tématu.

Převládající euroskepticismus je napájen vícero prameny: tradovaným mýtem, že s eurem přichází zdražování; zveličováním nekončících trablí relativně malé řecké ekonomiky na budoucnost eurozóny; solidní historií české koruny, podporující filosofii „nesahat na to, co funguje“; přehnanou vírou v účinnost samostatné měnové politiky v současném světě liberalizovaných kapitálových toků. Výčet by mohl pokračovat.

Naštěstí nálady veřejnosti nejsou jednou a provždy dané. Lze s nimi pracovat, je-li politická vůle věci měnit. Přejme si, aby realizace Koncepce politiky ČR v EU přispěla k **větší vstřícnosti české veřejnosti** vůči perspektivě přijetí eura jako naší zákonné měny.

Oldřich Dědek

Národní koordinátor pro zavedení eura v ČR

Problematika zabezpečení energií a jejich nákladů, ekologické hledisko, či snížení rizika blackoutů to všechno si můžeme pod pojmem energetická unie představit. Vzhledem k tomu, že je Evropská unie velmi závislá na dovozu energie, je snaha o zajištění bezpečné, udržitelné a cenově konkurenceschopné energie pro občany a podniky EU více než pochopitelná. Energetická unie proto taky patří k nejdůležitějším prioritám Evropské komise.

ENERGETICKÁ UNIE – BEZPEČNĚJŠÍ EVROPA?

ENERGETIKA EU V ČÍSLECH

Eurokomisař pro energetickou unii Maroš Šefčovič vcelku trefně při jednom z rozhovorů poznamenal, že Evropa už je z každoročních letních diskuzí o tom, jak to bude s dodávkami plynu v zimě, unavená. Takovéto obavy by Evropská unie mít neměla. Na naléhavosti vytvoření energetické unie přidává také současný rusko-ukrajinský konflikt. Situace sice není pro Evropu neznámá, nicméně ve světle bojů na východě Ukrajiny je jednoznačně vážnější, než tomu bylo kdykoliv v minulosti.

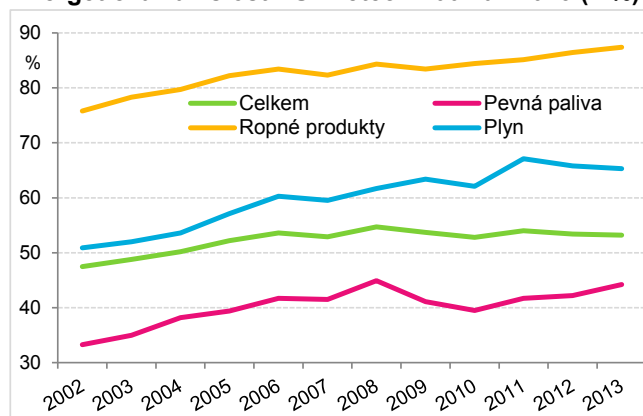
Co se tedy skrývá pod pojmem energetická unie – jeden z nejmambicióznějších projektů? Problematika zabezpečení energií a jejich nákladů, ekologické hledisko, či snížení rizika blackoutů. Cílem, vizí je vytvoření unie, kde členské státy vzájemně uznají, že na sobě v oblasti energetiky vzájemně závisí a budou k sobě v případě nedostatečných, či žádných dodávek energie solidární.

Dalším impulsem pro řešení energetické situace je fakt, že se Evropská unie může směle pochlubit titulem „největší dovozce energie na světě“, dle nejnovějších údajů z roku 2013 totiž činila energetická závislost EU 53,2 %. Sedm států EU (dle údajů Eurostatu z roku 2013) je navíc zcela resp. dva z nich téměř zcela závislých na jediném dodavateli zemního plynu. Jedná se o Finsko, Litvu, Lotyšsko, Estonsko a Bulharsko, resp. Slovensko a Českou republiku.

Vzhledem k této závislosti na dovozu a tomu, že do roku 2030 má EU závazek snížit emise nejméně o 40% oproti roku 1990, je snaha o zajištění bezpečné, udržitelné a cenově konkurenceschopné energie pro občany a podniky Evropské unie více než pochopitelná.

Energetická unie proto taky patří k nejdůležitějším prioritám Evropské komise.

Energetická závislost EU v letech 2002 až 2013 (v %)

Zdroj: Eurostat

Energetická závislost Evropské unie

	2013 (v%)	Δ 2002-2013 v p.b.		2013 (v%)	Δ 2002-2013 v p.b.
Malta	104,1	+4,3	Chorvatsko	52,3	-7,4
Lucembursko	96,9	-1,7	Maďarsko	52,3	-4,5
Kypr	96,4	-3,7	Finsko	48,7	-3,4
Irsko	89,0	+0,1	Francie	47,9	-3,2
Litva	78,3	+36,7	Slovinsko	47,0	-3,6
Belgie	77,5	0,0	UK	46,4	+58,7
Itálie	76,9	-9,1	Bulharsko	37,8	-7,9
Portugalsko	73,5	-10,6	Švédsko	31,6	-5,6
Španělsko	70,5	-8,0	ČR	27,9	+1,5
Německo	62,7	+2,6	Nizozemsko	26,0	-7,4
Rakousko	62,3	-5,6	Polsko	25,8	+15,2
Řecko	62,1	-9,4	Rumunsko	18,6	-5,5
Slovensko	59,6	-4,3	Dánsko	12,3	+54,1
Lotyšsko	55,9	-2,8	Estonsko	11,9	-17,7
EU	53,2	5,7			

Zdroj: Eurostat

PĚT DIMENZÍ ENERGETICKÉ UNIE

Strategie energetické unie ze dne 25. února 2015 představila celkem **pět základních**, vzájemně se posilujících a propojených **dimenzí**, prostřednictvím kterých chce EU dosáhnout svých cílů v oblasti energetiky.

Jedná se o:

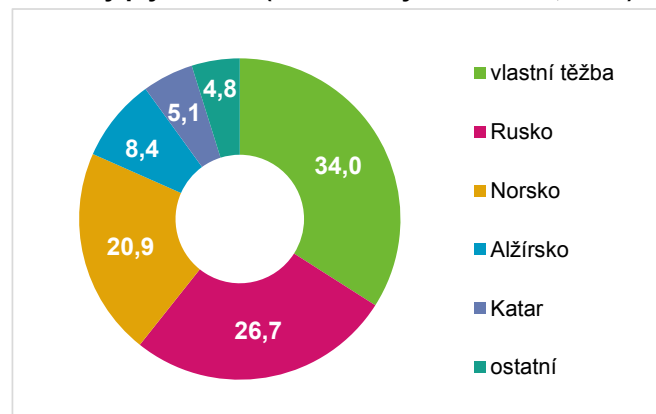
- *Bezpečnost dodávek energie, solidarita a důvěra;*
- *Plně integrovaný evropský trh s energií;*
- *Energetická účinnost přispívající ke zmírnění poptávky;*
- *Dekarbonizace hospodářství;*
- *Výzkum, inovace a konkurenceschopnost.*

1. Bezpečnost dodávek energie, solidarita a důvěra

Evropská unie je stále zranitelná a musí se potýkat s otázkou nestability externích dodávek energie. Mezi hlavní faktory pro zajištění bezpečných, stabilních dodávek energie proto patří dokončení jednotného vnitřního trhu s energií a účinnější spotřeba. Jsou to právě společné přístupy členských států v oblasti energetiky, které mohou EU posílit v případě výkyvů či zastavení dodávek energie.

Zásadní výzvou a úkolem pro zajištění bezpečných dodávek energie je diverzifikace zdrojů, dodavatelů a tras. Dle Komise je tedy potřeba zintenzivnit práce na vybudování jižního koridoru, aby mohl plyn do EU proudit ze středoasijských zemí.

Dodávky plynu v EU (% z celkových dodávek, 2013)

Zdroj: Eurogas

Již nyní je bezpečnost dodávek posílena zřízením uzlů zkapalněného plynu (LNG) v severní Evropě. Stejnou cestou by se měla vydat i střední a východní Evropa. Zvýšení obchodu s LNG by navíc mohlo pomoci harmonizaci cen zemního plynu. Ceny LNG jsou však stále díky vysokým nákladům na zpracování a přepravu vyšší než pro plyn přepravovaný plynovody. Komise tedy za účelem řešení těchto problémů vypracuje ucelenou strategii a zaměří se rovněž na odstranění překážek dovozu LNG z USA.

Důležitou součástí zajištění bezpečnosti je shoda dohod o nákupu energie ze třetích zemí s právními předpisy EU. V současnosti se kontrola takové shody provádí až po uzavření dohody mezi členským státem a danou třetí zemí. Komise by tedy měla být informována o sjednání dohod již v počátcích.

2. Plně integrovaný evropský trh s energií

Přepavní soustavy elektřiny a zemního plynu v EU nyní nepostačují k tomu, aby vnitřní trh s energií fungoval, jak má. Práce na infrastrukturálních projektech se však v posledních letech urychlila. V roce 2014 určila strategie EU v oblasti energetické bezpečnosti celkem 33 projektů se zásadním významem pro zvýšení bezpečnosti dodávek a propojení energetických trhů.

EU stanovila minimální cíl pro propojení ve výši 10 % instalované kapacity výroby elektrické energie. Cíle by mělo být dosaženo do roku 2020 s tím, že v roce 2016 chce Komise podat zprávu o opatřeních potřebných k dosažení 15% cíle do roku 2030.

Evropská komise bude trvat na plném prosazení třetího energetického balíčku. Především chce dosáhnout oddělení a nezávislosti regulačních orgánů. Modernizace a větší integrace se bude týkat evropské sítě provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav pro elektřinu a zemní plyn (ENTSO-E/G). Nově budou vytvořena regionální operační střediska.

Pro vytvoření jednotného trhu s energií, je nutné stanovit jednoho regulátora. Tím se má stát Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), která již funguje, avšak její pravomoci jsou v současnosti omezené na vydávání doporučení a stanovisek. Posíleny tedy budou její pravomoci a nezávislost.

3. Energetická účinnost přispívající ke zmírnění poptávky

Jednou z cest, jak snížit poptávku po energii, je zvyšování energetické účinnosti. V roce 2014 si EU stanovila v této oblasti ambiciózní cíl – zvýšit energetickou účinnost o 27 % do roku 2030. Do roku 2020 by tento cíl měl být navíc znovu přezkoumán, protože Komise uvažuje o navýšení cílové hodnoty na 30 %.

Velká příležitost ke zvyšování energetické účinnosti se Unii naskýtá v oblasti stavebnictví. Největším zdrojem poptávky po energii v Evropě je vytápění a chlazení a většina dovezeného plynu se používá právě pro tyto účely.

Dalším odvětvím, kde chce EU dosáhnout větší energetické účinnosti je doprava, která představuje více než 30 % konečné spotřeby energie v Evropě. Zde je nutné se neustále zaměřovat na zpřísňování standardů pro emise CO₂.

Evropská unie se chce zaměřit také na prolomení závislosti na ropě a dekarbonizaci dopravy (hlavně silniční a železniční).

4. Dekarbonizace hospodářství

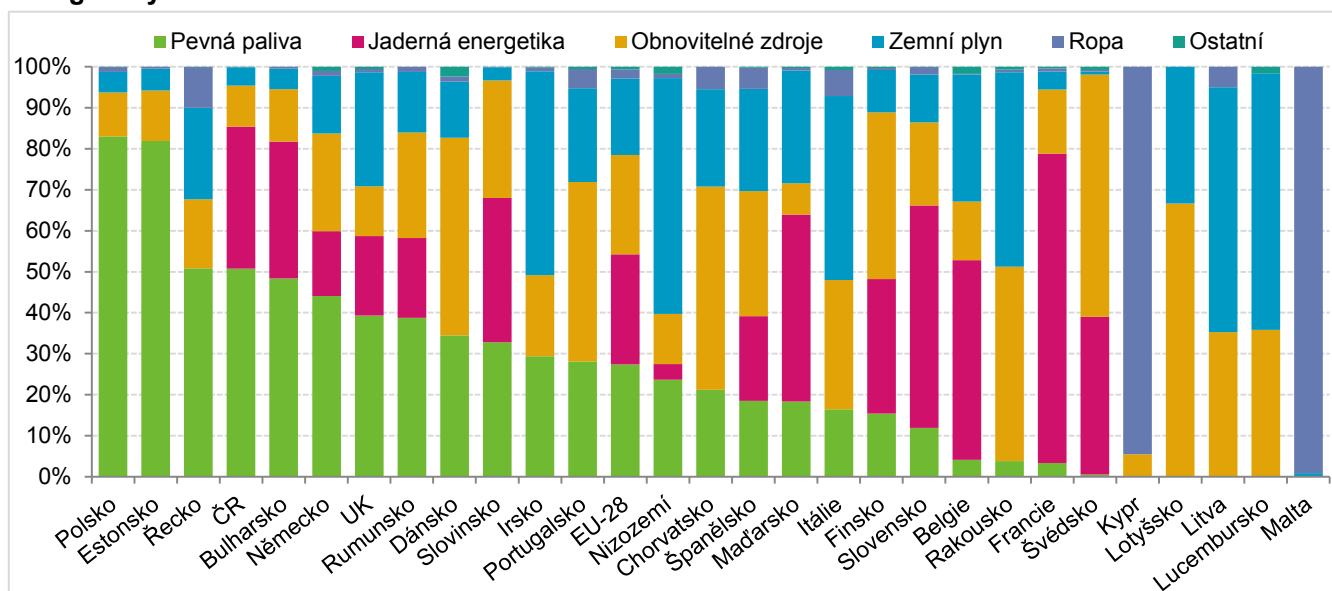
Dekarbonizace hospodářství je důležitá dimenze týkající se už dříve nadefinovaných snah o zabezpečení klimaticky přívětivějšího a ekologičtějšího přístupu k problematice energetické politiky.

I tady můžeme cítit určitou snahu o komplexnost, kdy jednotlivé aspekty energetické unie nebudou vystupovat samostatně, ale navzájem budou určovat budoucí směr a nastavení energetické politiky.

Oblastí klimatu se Evropská komise zabývala už v rámci navrhovaných energetických opatření pro roky 2020 a také do roku 2030, kdy požadují konkurenceschopné, bezpečné a nízkouhlíkové hospodářství EU a snížení emisí skleníkových plynů o 40 % oproti úrovni roku 1990 a závazný cíl podílu energie z obnovitelných zdrojů ve výši nejméně 27 % pro celou Evropskou unii.

Aby se podařilo výrobu energie z obnovitelných zdrojů rozšířit, je třeba provádět stávající právní předpisy a nová tržní pravidla, jež umožní zavádění nových technologií a inteligentních sítí. Komise by v dohledné době měla představit novou směrnici týkající se obnovitelných zdrojů energie.

Energetický mix ve státech EU v roce 2012

Zdroj: Eurostat

5. Výzkum, inovace a konkurenceschopnost

Poslední, pátý pilíř je postavený na výzkumu, inovaci a konkurenceschopnosti. Pokud chce EU s energetickou unií uspět, je potřeba neopomíjet tyto důležité aspekty potřebné pro další rozvoj, které mohou pomoci k zajištění vedoucího postavení EU v oblasti inteligentních sítí a technologií pro inteligentní domácnosti, čisté dopravy, jakož i čistých fosilních paliv. To vše bude zásadní pro přeměnu energetické unie na hnací sílu při vytváření růstu, pracovních míst a posílení konkurenceschopnosti.

Momentálně není výzkum plně koordinovaný. Programy EU a členských států je nutno účinně kombinovat tak, aby směřovaly ke společným cílům.

Dále by měl nový evropský přístup k výzkumu a investicím v oblasti energetiky urychlit transformaci energetického systému. Přitom by se mělo vycházet z programu Horizont

2020 a měly by se zapojit všechny členské státy, zúčastněné subjekty a Evropská komise.

Kromě těchto společných priorit jsou ještě další výzkumné priority týkající se zachycování a ukládání CO₂ a jeho další využívání při výrobě energie a v průmyslových odvětvích, který bude mít rozhodující význam pro dosažení cílů Evropské unie v oblasti klimatu do roku 2050 nákladově efektivním způsobem.

V současné době navíc jaderná energie představuje téměř 30 % výroby elektrické energie EU.

Z toho důvodu je nutné, aby Evropská unie zajistila, že členské státy budou používat nejvyšší standardy bezpečnosti, ochrany, nakládání s odpadem a nešíření jaderných zbraní.

POŽADAVEK NA 10% PROPOJENÍ SÍTÍ

Před Evropskou unií stojí velmi důležitý úkol. Jak zefektivnit trh energií, zabezpečit kvalitní dodávku elektrické energie, snížit energetickou závislost? Vždyť Evropská unie se potýká se zastaralou energetickou infrastrukturou, vysokými cenami konečných cen energie bez ohledu na to, zda koncovým spotřebitelem je fyzická osoba či podnik, což v důsledku snižuje konkurenceschopnost evropské ekonomiky vůči světu, a v neposlední řadě je to i hledisko udržitelného rozvoje a dekarbonizace.

Nástrojem a jedním z kroků u přijaté energetické unie by se měl stát stanovený cíl dosáhnout do roku 2020 propojení 10 % energetických soustav v Evropské unii. Současně však na základě výzvy, kterou vydala Evropská rada na jaře minulého roku, navrhla Evropská komise navýšit tuto 10% hranici na 15 % do roku 2030, a to s přihlédnutím na nákladovou stránku a potenciál obchodní výměny v příslušných regionech.

Čemu všemu by zmiňované propojení evropských energetických sítí mělo pomoci? Tento cíl, aby ve všech členských státech Evropské unie bylo propojeno alespoň 10 % jejich instalované kapacity výroby elektrické energie, bude mít význam pro energetickou bezpečnost, větší konkurenci v rámci vnitřního energetického trhu a s tím spojené příznivější ceny. Vzhledem k už dříve nastaveným cílům týkajících se snižování uhlíkové stopy, k čemuž se Unie zavázala, by energetické propojení mělo také pomoci v oblasti ochrany životního prostředí.

Výhody propojení energetických sítí

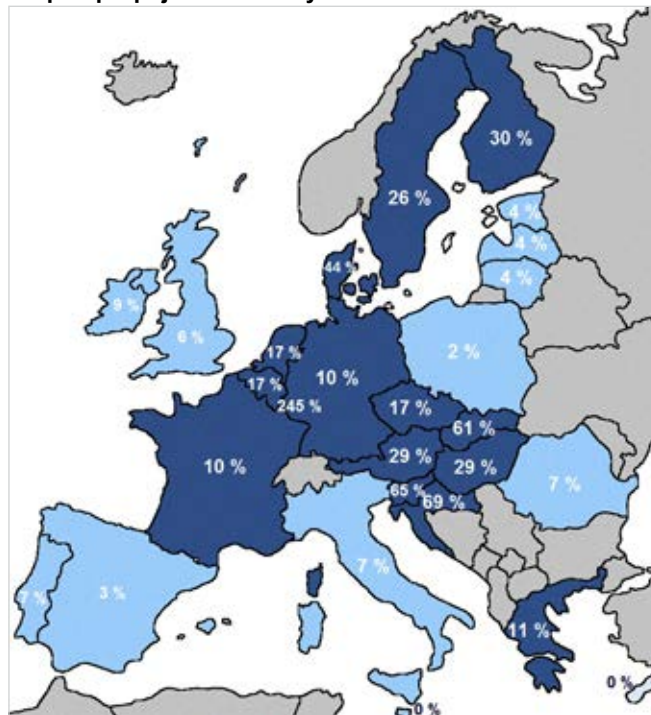
Evropská komise ve svém sdělení Evropskému parlamentu a Radě uvádí řadu výhod, které propojenost soustav přinese. Propojením elektrických sítí dojde k lepšímu zabezpečení dodávek energie v Evropě, což s sebou přinese větší spolehlivost a ruku v ruce s tím se zvýší i kvalita služeb rovněž také z důvodu snížení počtu přerušení dodávek energie a výrobním ztrátám v obchodu a průmyslu. Vedle zabezpečení dodávek by propojení elektrických sítí mělo pomoci snížit vysokou závislost Evropy na dovozu paliv. Propojené sítě znamenají větší konkurenci i efektivitu, a tím kromě lepšího a nákladově efektivnějšího využití zdrojů i dostupnější ceny na vnitřním trhu.

Lepší propojení přinese i větší efektivitu, snížení nákladů a investic do výrobních a skladovacích kapacit potřebných v době energetických špiček, neboť by nebylo potřeba využívat elektrárny jednotlivých států ve stejnou dobu. Další ekonomické úspory přinese i fakt, že by nemělo být nutné budovat další elektrárny.

Klesající vstupy a případně i nižší investice do výroby spolu s uspořenými náklady na palivo se mohou promítnout do konkurenčních cen elektřiny pro konečné spotřebitele, jež by tak podle studie: Benefits of an integrated European energy market (Přínosy jednotného evropského trhu s energií); Booz & Co. mohly do roku 2030 ušetřit 12–40 miliard eur ročně.

Situace týkající se propojení elektrických soustav nebyla v roce 2014 příliš uspokojivá. Cíle 10% propojení svých elektrických sítí ještě nedosáhlo dvanáct členských států EU. Mezi tyto státy patří: Irsko, Itálie, Rumunsko, Portugalsko, Spojené království, Španělsko, Polsko, Kypr, Malta, Estonsko, Litva a Lotyšsko. Pobaltské státy však ještě nejsou sesynchronizovány s evropskou sítí, ale zatím jen plně integrované mezi sebou. Stav propojení těchto 3 států k evropskému trhu odpovídá situaci na jaře roku 2014 (tedy 4 %). Dokončením projektu Estlink2 by mělo toto propojení výrazně vzrůst na zhruba 10 %.

Stupeň propojení elektrických sítí v EU v roce 2014

Zdroj: ENTSO-E, Scenario Outlook and Adequacy Forecast

I další státy uskutečňují projekty společného zájmu. První takový unijní seznam byl přijat v roce 2013 s 248 projekty, z nichž necelá polovina se týkala elektrické energie a z toho 52 propojení elektrických sítí, další projekt měl umožnit propojení v budoucnosti. Seznam projektů není konečný, každé dva roky se aktualizuje. Druhý seznam by měla Evropská komise schválit na podzim letošního roku. Stávající projekty se nacházejí v různých fázích vývoje od počátečních až po výstavbu. Z prvního seznamu mají být dokončeny zhruba ¼ projektů do roku 2020. Pokud se dané projekty zrealizují, měla by Evropská unie dosáhnout cíle 10% propojení elektrických sítí členských států. Určité problémy se splněním cíle můžou mít státy Španělsko a Kypr, které by však díky lepší koordinaci a použití dostupných nástrojů 10% hranice v roce 2020 mohly dosáhnout.

Průvodce podnikáním

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V dubnovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Kypru.

KYPR

Základní údaje

Oficiální název	Kyperská republika
Počet obyvatel	865 878 (2013)
Rozloha	9 251 km ² (57 % pod vládní kontrolou)
Měna	euro (od roku 2008)
Úřední jazyk	řečtina a turečtina

Zdroj: Eurostat

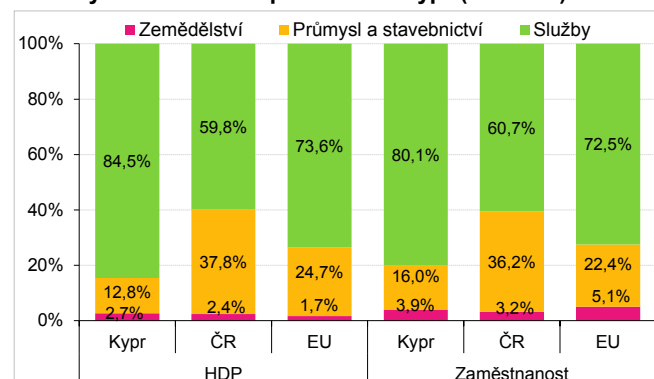
Kyperská republika je ostrov jižně od Turecka a západně od Sýrie, blíže k Asii, než k Evropě. Kypr je de iure unitární stát s jednou vládou. De facto je od roku 1974 rozdělen a od roku 1983 zde existují dva státy. Severokyperskou tureckou republiku však uznává mezinárodně pouze Turecko, není součástí EU a zabírá 37 % území. Pod kontrolou OSN jsou 3 % území a 3 % ostrova tvoří autonomní britské základny. Tento report se zaměří pouze na jižní, největší část Kypru pod správou řecko-kyperské vlády, jež je mezinárodně uznávána. Hlavou státu je od roku 2013 Nicos Anastasiades, jež je zároveň předsedou vlády.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Hlavními exportními partnery Kypru jsou Řecko (19,8 %), Spojené království (15,4 %) a Izrael (4,6 %). Největšími dovozci jsou Řecko (23,2 %), Izrael (13,5 %) a Itálie (7 %).

Hlavní vývozní komoditou Kypru jsou citrusy, následně pak brambory a farmaceutika. Dováží se především spotřební zboží, ropné produkty, maziva a stroje.

Sektory národního hospodářství – Kypr (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat; data za rok 2013

Makroekonomický výhled

Výkon ekonomiky byl v minulých letech velmi slabý. Předběžný údaj za rok 2014 hovoří o -2,8 % HDP. Podle prognózy EK by se situace měla zlepšit a dojde k mírnému hospodářskému růstu. Rostoucí nezaměstnanost, snižování mezd a přísné úvěrové

podmínky působily negativně na domácí poptávku. Inflace se drží na nízkých hodnotách.

Soukromá poptávka bude i v roce 2015 přispívat k růstu HDP negativně kvůli slabému růstu mezd a oddlužování dlužníků. Spolu s obnovou růstu kyperské ekonomiky se očekává zlepšení i na trhu práce a nezaměstnanost by měla klesnout pod 15 % v roce 2016. Rizikem pro tento výhled by mohl být proces oddlužování a dlouhodobě nepříznivé úvěrové podmínky. Na Kypr cestuje mnoho turistů z Ruska, tudíž depreciace rublu se může v následujících letech negativně odrazit na jejich přínosu kyperské ekonomice.

Deficit veřejných financí by se měl v roce 2014 snížit na 3 % HDP díky vyšším příjmům (konsolidační opatření v sociálních příspěvcích a daních uvalených na produkci a import). Vyšší dividendy z Central Bank of Cyprus a lepší výběr daní k tomuto výsledku významně přispěly. Celkové zadlužení v poměru k HDP by mělo dosáhnout vrcholu v roce 2015 (okolo 115 % HDP) a poté začít klesat díky ekonomickému růstu a lepším fiskálními podmínkám.

Základní makro ukazatele	2013	2014 ^e	2015 ^e	2016 ^e
Růst HDP (%)	-5,4	-2,8	0,4	1,6
Míra nezaměstnanosti (%)	15,9	16,2	15,8	14,8
Inflace (%)	0,4	-0,2	0,7	1,2
Obchodní bilance (% HDP)	-17,7	-18,8	-18,6	-18,5
BÚ plat. bilance (% HDP)	-1,3	-1,2	-0,6	0,0
Saldo veř. financí (% HDP)	-4,9	-3,0	-3,0	-1,4
Veřejný dluh (% HDP)	102,2	107,5	115,2	111,6

Zdroj: Evropská komise; e - odhad

Trh práce

Míra nezaměstnanosti v krizových letech stoupala. Dle aktuálních dat se míra nezaměstnanosti pohybuje okolo 16 %. Do budoucna by však měla mírně klesat.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (leden 2015)	16,1 %	
Produktivita práce k Ø EU (2013)	81,7 %	
Minimální měsíční mzda	není stanovena	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2014)	Kypr	ČR
Podnikatelská sféra	2 301 €	1 614 €
Zpracovatelský průmysl	1 923 €	1 526 €
Doprava a skladování	2 599 €	1 526 €
Stavebnictví	2 159 €	1 495 €

Zdroj: Eurostat

Průvodce podnikáním

Plošná minimální mzda na Kypru neexistuje, od poloviny roku 2012 je však pro určité profese stanovena na 870 eur. V nich má pracovník po 6 měsíčním pracovním poměru nárok na mzdu ve výši 924 eur měsíčně, což je téměř trojnásobek českého ekvivalentu.

Měsíční náklady práce jsou na Kypru zhruba o polovinu vyšší než v České republice.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva může mít písemnou i ústní formu, ale zaměstnavatel musí zaměstnanci písemně oznámit podmínky do jednoho měsíce od nástupu do práce. Pracovní poměr může být uzavřen na dobu určitou i neurčitou. Pracovní doba je většinou stanovena na 38 hodin v týdnu a nesmí překročit 48 hodin včetně přesčasů.

Zaměstnanec má nárok na dovolenou v rozsahu 20 pracovních dní. Práce přesčas je v nočních hodinách, nedělích a o svátcích ohodnocena dvojnásobkem mzdy, v ostatních případech pak 50% přírůžkou. Výše odstupného je stanovena na 2-4 týdenní mzdy za každý odpracovaný rok v závislosti na délce odpracované doby.

Základy obchodního práva

K založení kyperské obdoby s.r.o. je zapotřebí 6 kroků, které zaberou 8 dní, a budoucí podnikatel v průběhu tohoto procesu zaplatí okolo 1 500 EUR. Společnost s ručením omezeným může založit jedna až padesát osob, akciová společnost musí mít alespoň 7 členů.

Ani u jedné společnosti zde nejsou limity u národnosti, rezidence či věku. U akciové společnosti musí být splaceno ke dni založení 100 % kapitálu.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným - Private Limited Company	není
Akciová společnost - Public Limited Company	26 650 EUR (cca 738 000 CZK)
Evropská společnost – SE	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo energetiky, obchodu, průmyslu a cestovního ruchu Kypru

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Základní sazba korporátní daně na Kypru činí 12,5 %. Daň z příjmu fyzických osob má 5 sazeb odstupňovaných podle výše příjmu. Základní sazba DPH je na Kypru od ledna 2014 ve výši 19 %. Snížená 9% sazba se aplikuje na hotely a restaurace a 5% se uplatňuje na potraviny, knihy, farmaceutika, léky, hromadnou dopravu. Do systému sociálního zabezpečení přispívají zaměstnavatel i zaměstnanec shodně 7,8 % ze mzdy. Existují zde maximální limity pro odvod, ale ty se týkají pouze osob pobírajících měsíční mzdu nad cca 30 000 eur.

Daň/odvod	Sazba
korporátní daň	12,5 %
daň z příjmu jednotlivců	0 % / 20 % / 25 % / 30 % / 35 %
sociální zabezpečení (zaměstnanec)	7,8 %
sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	7,8 %
DPH	5 % / 9 % / 19 %

Zdroj: Ministerstvo financí Kypru

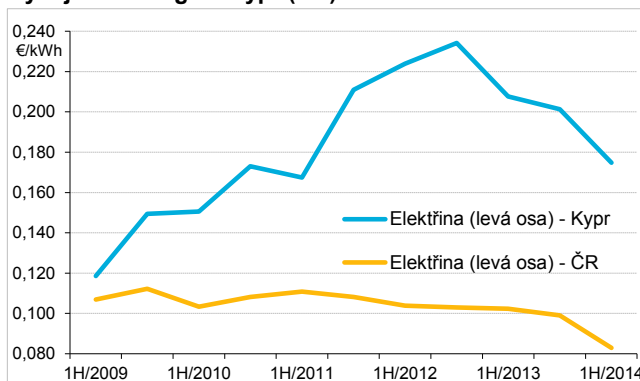
Energetika

Cena elektřiny na Kypru od roku 2009 výrazně (v řádech desítek procent) stoupala. V roce 2011 navíc došlo k obrovské neplánované explozi na základně Zygi, která mj. dlouhodobě vyřadila z provozu místní elektrárnu, jež zásobovala více než 60 % ostrova, tudíž cena elektřiny opět rapidně vzrostla.

V tomto trendu pokračovala až do roku 2013, kdy byla její hodnota oproti počátku roku 2009 dvojnásobná. Od roku 2013 její cena klesá a v roce 2014 se elektřina prodávala za 17,5 eurocentů/kWh.

Kypr spoléhá z více než 96 % na elektřinu vyráběnou z ropy (ze zbytku pak na obnovitelné zdroje), přičemž část spotřebované ropy těží ve středomořských mořích. I přesto je země z hlediska energetické závislosti na 3. místě v rámci zemí EU.

Vývoj cen energií – Kypr (ČR)

Zdroj: Eurostat, tarify pro velkooběhatele bez DPH

Investiční pobídky

Kyperská vláda v roce 2013 zvolila zajímavou strategii pobídek pro zahraniční investory. Pobídky cílí na rozvoj gamblingu a kasin, nabízení občanství zahraničním investorům, kteří buď ztratili peníze v kyperské bance, nebo hodlají investovat v Kypru vysoké částky, či koupili nemovitost v určité hodnotě.

Také byla zavedena 0% daň na zahraniční dividendy vyplácené kyperským občanům. Mimo jiné zde existují daňová zvýhodnění pro hi-tech a IT průmysl.

Pomalou, ale jistě přichází jaro a my se v rámci rubriky Seznamka blížíme do finále. V dubnovém vydání se totiž budeme naposledy věnovat programům Víceletého finančního rámce 2014-2020, konkrétně zbývajícím částem okruhu Globální Evropa – v březnovém vydání jsme se zabývali Společnou zahraniční a bezpečnostní politikou. Nyní se zaměříme na finančně nejobtavnější nástroje okruhu - Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI), Evropský nástroj sousedství (ENI) a Instrument pro předvstupní pomoc (IPA).

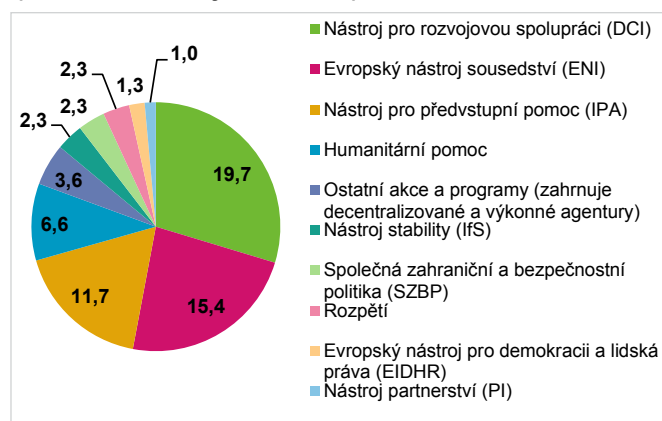
GLOBALNÍ EVROPA

Pod názvem rozpočtového okruhu Globální Evropa je zastřešena podpora vnějších vztahů EU, která rovněž zahrnuje podporu kandidátských, sousedících a rozvojových zemí. Cílem je přispívat k rozvoji partnerských zemí mimo EU a upevňování vzájemných vztahů.

V období 2014–2020 je na tento okruh vyčleněno celkem **66,3 mld. eur**, přičemž přibližně 2/3 tvoří Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI), Evropský nástroj sousedství (ENI) a Instrument pro předvstupní pomoc (IPA) – nástroje, kterým se nyní budeme blíže věnovat.

Dalšími důležitými nástroji v rámci tohoto okruhu jsou Nástroj stability, Společná zahraniční a bezpečnostní politika a Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva.

Celková alokace okruhu Globální Evropa 2014-2020 (mld. eur v běžných cenách)

Zdroj: Evropská komise

Nástroj pro rozvojovou spolupráci (DCI)

V rámci rozpočtu EU se jedná o nejrozsáhlejší zdroj financování rozvojové spolupráce (19,7 mld. eur). Podporu může EU poskytovat prostřednictvím tří komponent tohoto nástroje:

- **Geografické programy** (11,8 mld. eur) - zaměřeny na podporu spolupráce se 47 rozvojovými zeměmi, které jsou zařazeny na seznam příjemců oficiální rozvojové pomoci vypracovaného OECD (státy z Latinské Ameriky, oblasti Perského zálivu, Jižní Afriky a střední, východní a jihovýchodní Asie). Mezi oblastmi spolupráce patří zejména podpora lidských práv, demokracie, udržitelný růst podporující začlenění pro lidský rozvoj či migrace a azyl.
- **Tematické programy** (7 mld. eur) – zahrnují spolupráci se všemi rozvojovými zeměmi a představují přidanou hodnotu k akcím financovaným v rámci geografických programů. Konkrétně se jedná o programy: 1) *Globální veřejné statky a výzvy* (5,1 mld. eur), kde se mezi oblastmi podpory řadí životní prostředí, udržitelná energetika, lidský rozvoj či

zajištění potravin; 2) *Organizace občanské společnosti a místní orgány* (1,9 mld. eur) jeho cílem je posílení organizace občanské společnosti a místních orgánů v partnerských zemích

- **Panafrický program** (0,8 mld. eur) – cílem je podpora strategického partnerství mezi Afrikou a Unií. Mezi oblasti podpory patří mír a bezpečnost, změna klimatu, energetika, obchod či věda.

Evropský nástroj sousedství (ENI)

Protože se jedná o nástroj Evropské politiky sousedství, vztahuje se tedy na celkem **16 partnerských zemí** (Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libyi, Maroko, Palestinská autonomní území, Sýrii, Tunisko, Arménii, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzii, Moldavsko, Ukrajinu).

Jeho celkový rozpočet činí **15,4 mld. eur** a hlavním cílem je podpora ekonomiky a bezpečnostní situace v sousedských zemích EU. Mezi priority patří například dodržování lidských práv, spolupráce v oblasti energetiky, podpora malých a středních podniků, vzdělávání a zaměstnanost mladých či rozvoj ekonomiky a venkova.

Nástroj předvstupní pomoci (IPA II)

Jde o jednotný nástroj, který poskytuje pomoc jak **kandidátským zemím**, tak zemím, které o tento status teprve usilují. V současném programovacím období činí jeho celkový rozpočet **11,7 miliard eur**, což je téměř stejně, jako v období předešlém (11,5 mld. eur), kdy byl nástroj označován jako IPA. Z tabulky níže je zřejmé, že největší část prostředků (necelá třetina) plyne na podporu **Turecka**, které má status kandidátské země od roku 1999.

Celková alokace IPA II (miliony eur v běžných cenách)

	2014	2015	2016-17	2018-20	Celkem
Turecko	620	626	1267	1940	4454
Multi-country¹⁾	348	365	800	1445	2959
Srbsko	195	201	423	688	1508
Makedonie	86	89	187	303	664
Albánie	84	87	183	296	650
Kosovo	84	86	181	295	646
Černá Hora	40	36	77	118	271
Bosna a Hercegovina²⁾	40	40	86	–	166

Zdroj: Evropská komise; ¹⁾zahrnuje aktivity více zemí, informace, komunikaci, audit, monitoring, náklady kanceláře Vysoké představitelky a nepřidělené prostředky pro Bosnu a Hercegovinu, ²⁾alokace pro Bosnu a Hercegovinu byla přidělena do roku 2017, poté bude revidována

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce (míra nezaměstnanosti, náklady práce k průměru EU v podnikatelské sféře B-N, produktivita práce k průměru ČR), či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, průměrné úročení hypoték, ceny elektřiny k průměru EU 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a ECB

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	XI-14	XII-14	I-15	II-15	Q1-14	Q2-14	Q3-14	Q4-14	2011	2012	2013	2014
Belgie	0,1	-0,4	-0,6	-0,4	8,4	8,4	8,6	8,6	148,6	149,5	150,4	149,6
Bulharsko	-1,9	-2,0	-2,4	-1,7	12,3	11,6	11,5	11,1	14,2	14,4	15,4	15,6
ČR	0,6	0,1	-0,1	-0,1	6,6	6,2	5,9	5,8	44,6	44,7	44,9	45,2
Dánsko	0,2	0,1	-0,3	0,0	6,8	6,4	6,5	6,3	152,5	151,5	151,6	151,8
Německo	0,5	0,1	-0,5	-0,1	5,1	5,0	5,0	4,9	121,8	122,9	123,1	123,3
Estonsko	0,0	0,1	-0,5	-0,2	7,8	7,3	7,7	6,6	35,3	36,8	39,2	41,0
Irsko	0,2	-0,3	-0,4	-0,4	12,1	11,7	11,1	10,4	115,8	115,8	115,0	113,9
Řecko	-1,2	-2,5	-2,8	-1,9	27,2	26,9	26,2	25,9	72,6	66,9	61,5	60,2
Španělsko	-0,5	-1,1	-1,5	-1,2	25,3	24,7	24,1	23,7	89,4	88,3	87,5	86,3
Francie	0,4	0,1	-0,4	-0,3	10,1	10,1	10,3	10,3	134,1	134,0	132,7	132,0
Chorvatsko	0,3	-0,1	-0,6	-0,4	17,3	17,2	17,0	16,5	38,2	38,4	38,5	n/a
Itálie	0,3	-0,1	-0,5	0,1	12,6	12,4	12,8	13,0	112,3	112,0	113,0	112,1
Kypr	0,0	-1,0	-0,7	-0,8	15,9	16,1	16,2	16,5	71,7	70,3	67,4	64,4
Lotyšsko	0,9	0,3	-0,3	0,0	11,3	10,8	10,6	10,6	26,6	27,1	28,0	29,2
Litva	0,4	-0,1	-1,4	-1,5	11,3	11,0	10,5	10,1	23,7	24,1	25,6	26,4
Lucembursko	0,2	-0,9	-1,1	-0,3	6,0	6,0	6,0	5,9	147,3	147,7	150,5	152,3
Maďarsko	0,1	-0,8	-1,4	-1,0	8,0	8,1	7,5	7,3	37,3	38,6	38,9	39,7
Malta	0,6	0,4	0,8	0,6	6,1	6,0	6,0	5,9	58,9	60,6	61,7	61,2
Nizozemsko	0,3	-0,1	-0,7	-0,5	7,8	7,6	7,2	7,2	133,6	133,5	136,0	135,9
Rakousko	1,5	0,8	0,5	0,5	5,6	5,6	5,6	n/a	124,8	127,5	129,3	131,4
Polsko	-0,3	-0,6	-1,0	-1,3	9,8	9,2	8,7	8,3	35,7	36,0	36,7	37,7
Portugalsko	0,1	-0,3	-0,4	-0,1	14,9	14,4	13,7	13,5	53,0	48,8	47,9	46,7
Rumunsko	1,5	1,0	0,5	0,4	7,0	6,8	6,7	6,6	23,5	24,4	25,0	26,4
Slovinsko	0,1	-0,1	-0,7	-0,5	10,2	9,6	9,7	9,7	60,9	59,9	58,5	59,1
Slovensko	0,0	-0,1	-0,5	-0,6	13,8	13,4	13,1	12,6	35,2	35,2	35,8	37,1
Finsko	1,1	0,6	-0,1	-0,1	8,4	8,6	8,8	9,0	122,6	125,0	125,6	125,6
Švédsko	0,3	0,3	0,4	0,7	8,1	8,0	7,8	7,8	152,6	155,1	155,9	158,4
UK	1,0	0,5	0,3	n/a	6,7	6,3	5,9	5,6	114,8	113,7	113,3	113,7
EU	0,3	-0,1	-0,5	-0,2	10,5	10,3	10,1	9,9	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				Průměrné úročení hypoték				Ceny elektřiny k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013	1H-14	2010	2011	2012	2013
Belgie	259,6	257,1	266,6	282,3	n/a	n/a	n/a	n/a	121,0	122,1	116,1	111,5
Bulharsko	33,3	35,2	38,2	40,0	8,8	8,3	7,8	7,6	45,2	43,5	43,9	42,5
ČR	100,0	100,0	100,0	100,0	4,6	4,2	3,6	3,4	118,9	119,0	113,2	109,4
Dánsko	286,5	283,0	295,4	313,5	4,0	3,5	3,7	3,3	164,5	167,6	160,6	153,3
Německo	204,8	204,5	211,0	224,3	4,1	3,2	2,9	2,8	146,2	143,2	140,7	149,2
Estonsko	83,5	85,4	91,1	98,8	3,7	3,1	3,0	3,0	55,2	53,0	55,2	65,4
Irsko	279,5	283,2	293,2	n/a	3,5	3,3	3,5	3,3	118,2	125,3	131,8	135,9
Řecko	156,9	151,0	156,0	159,4	4,7	3,6	3,1	3,2	57,2	56,5	61,2	67,7
Španělsko	184,1	181,7	190,4	n/a	3,5	3,4	3,2	3,3	111,7	116,4	120,5	114,4
Francie	237,2	235,3	244,0	258,5	4,4	4,5	3,9	3,8	82,7	81,7	78,4	80,8
Rumunsko	43,6	45,2	45,6	51,8	9,5	8,1	7,6	5,6	57,6	56,8	53,4	62,3
Chorvatsko	97,1	95,7	100,5	104,8	n/a	n/a	n/a	n/a	62,2	60,8	68,8	69,6
Itálie	211,2	207,5	210,5	222,6	3,6	4,3	3,9	3,7	89,2	86,8	94,3	93,2
Kypr	147,2	145,7	153,9	157,6	5,3	5,5	5,4	5,1	106,1	114,9	138,5	122,5
Lotyšsko	70,4	75,4	83,3	89,2	4,7	3,9	4,1	n/a	57,6	61,1	61,6	59,3
Litva	73,9	79,5	84,9	91,6	4,3	3,3	2,7	3,0	66,5	65,2	62,9	66,0
Lucembursko	599,0	599,5	614,3	n/a	2,5	2,4	2,2	2,3	105,5	95,7	92,2	87,2
Maďarsko	84,7	83,6	82,2	85,2	10,6	12,0	9,6	7,8	94,3	87,4	80,8	69,1
Malta	130,8	128,2	131,3	138,4	3,6	3,6	3,4	3,3	110,0	103,2	97,5	94,0
Nizozemsko	229,6	225,4	230,6	n/a	4,6	4,3	3,9	3,5	52,9	55,0	56,1	55,3
Rakousko	n/a	n/a	n/a	n/a	3,4	3,3	2,8	2,8	117,8	113,8	109,1	110,2
Polsko	76,3	76,8	80,4	85,5	7,1	7,4	5,9	5,6	80,3	78,2	75,1	71,5
Portugalsko	115,6	112,9	116,0	124,6	4,8	4,8	4,3	4,1	100,7	102,6	110,2	109,3
Slovinsko	122,4	122,4	122,7	n/a	4,1	3,6	3,5	3,7	92,7	87,1	85,8	90,8
Slovensko	94,6	95,9	100,4	106,0	5,2	5,3	4,4	4,0	97,7	98,1	95,1	89,9
Finsko	239,6	241,7	251,3	266,6	2,6	2,2	2,2	2,2	94,1	100,7	95,7	94,2
Švédsko	259,0	270,3	289,8	307,7	4,0	3,6	2,8	2,4	113,0	116,2	109,2	106,9
UK	198,6	195,6	215,2	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	83,9	84,1	92,4	90,5
EU	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.thenounproject.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

